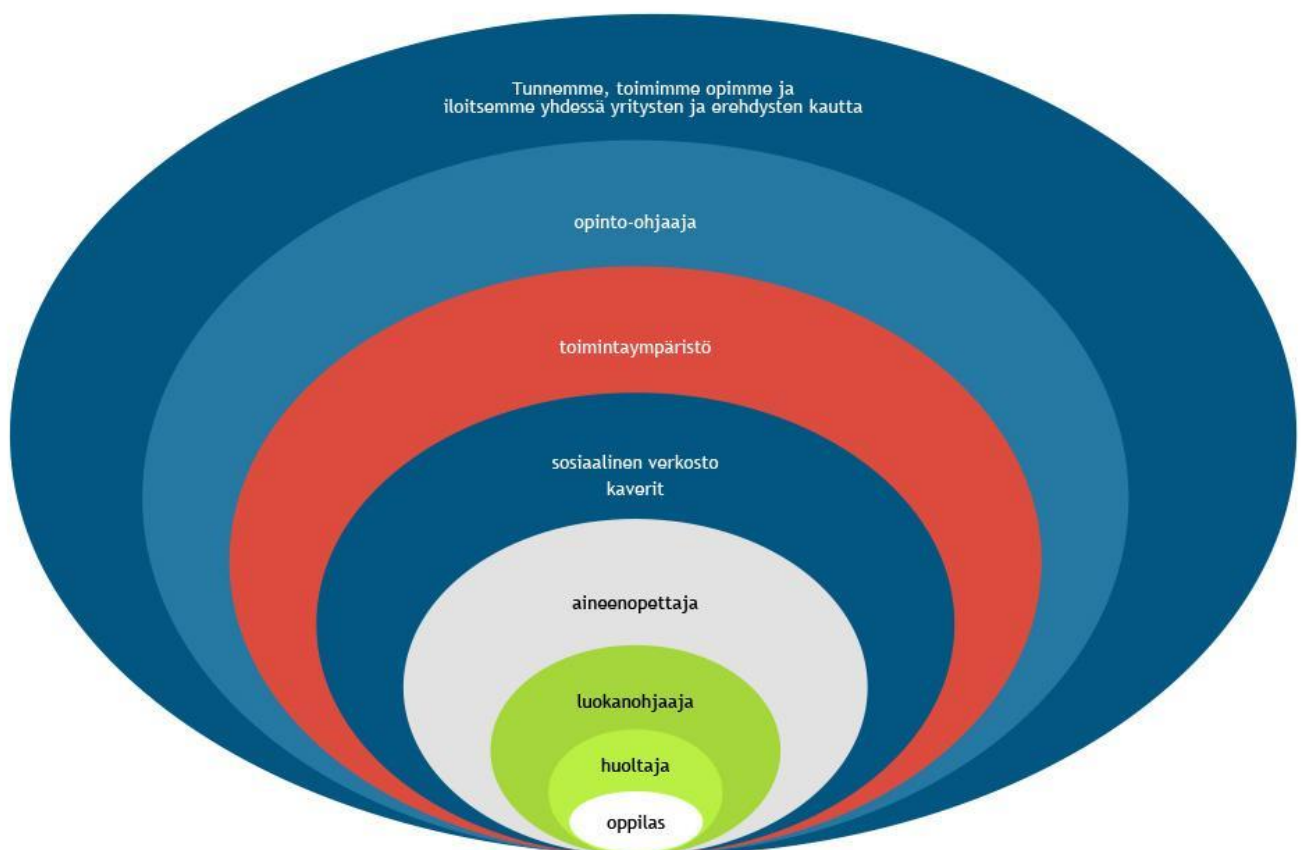

Kurikan kaupungin perusopetuksen ohjaussuunnitelma

käyttöönotto 1.8.2016

päivitetty 11.4.2017, 29.11.2022

1. PERUSOPETUKSEN OHJAUSSUUNNITELMAN TARKOITUS

Ohjaussuunnitelma on koulun henkilöstön työväline ja siinä kuvataan, **millaista ohjausta oppilas saa perusopetuksen eri vaiheissa**. Ohjaussuunnitelmaan on kirjattuna, ketkä koulussa vastaavat ohjauksesta ja miten ohjausta toteutetaan. Ohjaus alkaa omalta osaltaan jo esiopetuksessa jatkumona toiselle asteelle saakka painottuen nivelvaiheissa.

Kurikan kaupungin perusopetuksen ohjaussuunnitelman on laatinut opetuksen järjestäjä ja se perustuu maakunnalliseen opetussuunnitelmaan. Kuntatasoisen ohjaussuunnitelman pohjalta jokainen koulu määrittelee omassa **vuosisuunnitelmassaan** ohjauksen tehtävät, toimijat ja aikataulut (ohjaussuunnitelma koulutasolla).

Mitä ohjaus on?

Ohjauksella tuetaan ja edistetään oppilaan koulutyön onnistumista, opintojen sujumista sekä koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Se on jatkuvaa, vuorovaikutteista ja tavoitteellista toimintaa oppilaan oppimisen, kasvun ja kehityksen tueksi. Ohjaus on kaikkien koulussa ja erilaisissa oppimisympäristöissä työskentelevien yhteistä työtä, siitä vastaavat kaikki oppilaan kanssa toimivat aikuiset. Koulun toimintakulttuuri tukee ohjauksen järjestämistä. Jokaista oppilasta kunnioitetaan yksilönä, jolla on oikeus laadukkaaseen ja omiin tarpeisiinsa nähden riittävään ohjaukseen. Oppilas on ohjauksessa aktiivinen ja osallistuva. Ohjaustoiminnan tulee muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävä, perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ulottuva jatkumo, jossa oppilaan oma aktiivisuus ja osallisuus kasvavat iän ja kehitystason myötä. Ohjaus yhdistää koulua yhteiskuntaan ja työelämään. Sen avulla edistetään oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden toteutumista sekä ehkäistään syrjäytymistä koulutuksesta ja työelämästä. Ohjauksessa kehittyvät tiedot ja taidot edistävät osaltaan osaavan työvoiman saatavuutta sekä osaamisen kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamista tulevaisuuden työelämässä. Riittävä ohjaus on perusta sille, että nuoret pystyvät aktiivisesti kehittämään tulevaisuuden kannalta merkittäviä taitoja, suunnittelemaan koulutustaan ja uravalintojaan sekä tekemään itsenäisiä, itsensä kannalta merkityksellisiä valintoja tulevaisuudestaan. (OPS 2016, Opetushallitus/Hyvän ohjauksen kriteerit 2014)

Mikä on ohjauksen tarkoitus?

Ohjauksen avulla autetaan ja tuetaan oppilasta kuulumaan ryhmään sekä toimimaan ryhmän jäsenenä. Ohjauksen tehtävänä on edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että jokainen oppilas pystyy kehittämään itsentuntemustaan, yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojaan, opiskeluvälmiuksiaan ja tiedonhankintataitojaan

sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Ohjaus tukee oppilaita vastuullisuuteen omissa opinnoissaan ja elämässään sekä ohjaa etsimään apua ongelmatilanteissa. Tavoitteena on, että oppilas kykenee tekemään omiin valmiuksiinsa, arvoihinsa ja lähtökohtiinsa sekä kiinnostukseensa perustuvia arkielämää, opiskelua, jatko-opintoja sekä tulevaisuutta koskevia valintoja ja päätöksiä. Ohjauksen avulla oppilas tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa sekä oppii tiedostamaan mahdollisuutensa vaikuttaa oman elämänsä suunnitteluun ja päätöksentekoon. Oppilaita kannustetaan myös pohtimaan ja kyseenalaistamaan koulutukseen ja työelämään liittyviä ennakkokäsityksiä. Ohjaus tukee nuorten ammatillisen identiteetin kehittymistä, auttaa ura- ja elämänsuunnittelutaitojen muotoutumisessa sekä antaa valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiselle. **Ohjausta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa.** (OPS 2016, Opetushallitus/Hyvän ohjauksen kriteerit 2014)

Ohjauksen eettiset periaatteet ja hyvän ohjauksen kriteerit

Ohjauksen peruseriaatteina ovat ohjattavan kunnioittaminen sekä ohjattavan hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistäminen.

- itsemääräämisoikeus
- oikeudenmukaisuus
- totuudellisuus
- luottamuksellisuus
- riippumattomuus
- ammattitaidon kehittäminen
- yhteistyö

Hyvälle ohjaukselle on laadittu valtakunnalliset kriteerit (OPH 2014b), joista keskeisimpiä ovat:

- aktiivisuuden, osallisuuden ja vastuullisuuden tukeminen
- koulutuksen nivelvaiheet
- ohjaus koulutukseen ja uravalintoihin liittyvien päätösten tukena
- työelämätaidot ja työelämään tutustuminen
- vuorovaikutteinen yhteistyö ohjauksen tukena
- ohjauspalveluista tiedottaminen

Katso lisää [Hyvän ohjauksen kriteerit](#)

2. OHJAUSTYÖN ROOLIT

OPPILAS

Oppilaan tulee osallistua opetukseen, johon hänet on otettu, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta. Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Oppilas opettelee kantamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja omien valintojensa tekemisestä. Oppilas suunnittelee omaa tulevaisuuttaan itsetuntemuksensa pohjalta.

HUOLTAJA

Oppivelvollisen oppilaan huoltajan tehtävänä on huolehtia siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritettua ([POL 26§](#)). Huoltajat valvovat oppilaan arkirutiineja ja kotona tehtäviä koulutöitä sekä ovat tarvittaessa yhteydessä kouluun. Huoltajat tukevat oppilaan koulupolkua ja rohkaisevat oppilasta tulevaisuuden suunnittelussa.

ESI- JA LUOKANOPETTAJA / LUOKANOHJAAJA

Esi- ja luokanopettaja / luokanohjaaja on oppilaan lähiohjaaja, joka kannustaa ja ohjaa oppilasta koko esi- ja perusopetuksen ajan. Hän työskentelee oppilaidensa opintojen sujumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi yhdessä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Esi- ja luokanopettaja / luokanohjaaja luo yhteisöllisyyttä ja turvallista opiskeluilmapiiriä ryhmässään. Hän on säännöllisesti yhteydessä oppilaisiin oppitunneillaan tai pitämässään tuokioissa. Hän pitää yhteyttä huoltajiin. Luokanopettajan / luokanohjaajan tehtävänä on seurata poissaoloja ja koulutyön sujuvuutta sekä puuttua ongelmiin mahdollisimman pian. Kurikassa noudatetaan koulupoissaolojen huolirajoihin perustuvaa mallia. Opettajan velvollisuus on huolen varhainen puheeksi ottaminen huoltajan kanssa, mikäli 1-2 –luokkalaisella on 30 tuntia tai 3-9 -luokkalaisella yli 50 tuntia poissaoloa lukukauden aikana.

AINEENOPETTAJA

Aineenopettajan tehtäviin kuuluu oman aineen opiskelutaitoihin, tavoitteisiin, sisältöihin ja arviointiin perehdyttäminen. Aineenopettaja seuraa oppilaan kehitystä ja tarjoaa tukea tarvittaessa. Hän pitää tarvittaessa yhteyttä huoltajiin.

ERITYISOPETTAJA

Yhteistyössä esi-, luokan- ja aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa erityisopetusta tarvitsevat oppilaat. Hän auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutapansa sekä tukee opettajia opetustyössään. Erityisopettaja suunnittelee ja toteuttaa tarkoituksenmukaisia tukimuotoja oppilaille sekä laatii pedagogisia asiakirjoja yhteistyössä oppilaan, huoltajien, opettajien ja mahdollisesti moniammatillisen henkilöstön kanssa. Luokkamuotoisessa erityisopetuksessa yhteistyö koulunkäyntiavustajan kanssa korostuu. Erityisopettaja tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa oppilaan koulutusvalinnan ohjauksessa.

OPPILAANOHJAAJA

Oppilaanohjaaja vastaa oppilaanohjauksesta, työelämään tutustumisesta sekä oppilaan jatko-opintojen ja urasuunnittelun ohjauksesta (luokkatunnit, pienryhmäohjaus ja henkilökohtainen ohjaus). Oppilaanohjaaja vastaa yhteishaun koordinoinnista ja siihen liittyvästä yhteistyöstä huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

KOULUNKÄYNTIAVUSTAJA

Koulunkäyntiavustaja tukee ohjauksellaan oppilaan koulunkäyntiä, itsenäistymistä ja itsetuntoa sekä edistää tämän oppimista ja vastuun ottamista omasta koulutyöstään.

KASVATUSOHJAAJA

Kasvatusohjaaja tukee erityisesti vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia ja edistää heidän koulunkäyntiään ja oppimistaan. Hän toimii tukihenkilönä kouluarjessa ohjaten ja motivoiden oppilaita opinnoissa, käyttäytymisessä ja sosiaalisissa taidoissa. Kasvatusohjaaja on oppilaiden tavoitettavissa myös välitunneilla. Hän osallistuu tarvittaessa oppilaan siirtopalaveriin ja moniammatilliseen työhön ja tekee aktiivista yhteistyötä huoltajien ja sidosryhmien kanssa esimerkiksi järjestämällä palavereita ja dokumentoimalla tapaamisia. Kasvatusohjaaja tukee vanhemmuutta lapsen kasvun, kehityksen ja koulunkäynnin turvaamiseksi.

REHTORI / KOULUNJOHTAJA

Rehtori vastaa ohjauksen resursoinnista ja tukee ohjaukseen osallistuvia toimijoita heidän työssään. Rehtori vastaa koulunsa luokka- ja ryhmäjoista. Joissakin kouluissa johtotiimissä tai varajohtajina toimiville opettajille on osoitettu erikseen nimettyjä ohjauksellisia tehtäviä.

TOIMISTOSIHTTEERI (koulusihtteeri)

Laajan tehtävänkuvansa ansiosta koulun toimistosihtteeri pystyy ohjaamaan oppilaita, huoltajia ja henkilökuntaa erilaisissa käytännön tilanteissa.

KURAATTORI

Kuraattori tukee oppilaan kasvua, sosiaalista kehitystä ja elämänsuunnittelua. Kuraattori toimii mahdollisuuksien mukaan opettajan tukena oppilaan sosiaalisten-, tunnetaitojen ja oman toiminnan ohjauksen kehittämisessä. Hän on tukena myös oppilaalle haastavissa elämäntilanteissa.

PSYKOLOGI

Psykologin tehtävänä on auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä asioissa. Hän tekee myös tarvittavat oppimiseen liittyvät arvioinnit ja lausunnot.

TERVEYDENHOITAJA / LÄÄKÄRI

Terveystenhoitaja tukee oppilaan psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista kasvua sekä auttaa oppilasta ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa. Terveystenhoitaja sekä lääkäri selvittävät oppilaalle tarvittaessa sairauden aiheuttamia rajoituksia ammatinvalinnassa.

MUU HENKILÖKUNTA

Koko koulun henkilöstö tukee sekä toteuttaa koulun ohjaustavoitteita ja osallistuu koulun sisäiseen kasvatustyöhön.

OHJAUKSELLINEN VERKOSTOYHTEISTYÖ JA TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ

Ohjauksessa tehdään yhteistyötä huoltajien, oppilaitosten sekä lähialueen muiden toimijoiden kanssa. Esi-merkkinä työelämäyhteistyöstä ovat TET-jaksot, työpaikkavierailut, yritysyhteistyö, kummiyritykset, monialaiset oppimiskokonaisuudet, ainekohtainen työelämäyhteistyö, yhteistyö yrittäjähdistysten kanssa sekä koulutustapahtumat. Verkosto- ja työelämäyhteistyön laajuus ja sisältö kirjataan koulukohtaiseen vuosisuunnitelmaan.

TET ELI TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN

Koulun vuosisuunnitelmaan kirjataan, miten opettajien tunnit, toimintatavat ja tehtävät TET-jaksojen aikana toteutetaan. Pääpaino on oppilasta tukevissa ohjauksellisissa toimenpiteissä, kuten opettajien vierailut TET-työpaikoilla, samanaikaisopetus, monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttaminen, tehostettu tuki ja ryhmän jakaminen. Vuosisuunnitelmassa tarkennetaan myös sitä, miten työelämään tutustuminen integroidaan eri oppiaineisiin. Pääsääntöisesti TET-jaksot järjestetään samanaikaisesti. Jaksoja järjestetään 7-luokalla kaksi päivää sekä 8-9 –luokilla yksi viikko. 7-luokalla on yleisimpänä käytäntönä järjestää ns. keittiö-TET koulun omalla keittiöllä pareittain pidemmän ajan kuluessa. 8-9 –luokkien jaksoille oppilaat hankkivat pääsääntöisesti itse suorituspaikan oppilaanohjaajan ohjauksessa. Oppilaat saavat tähän apua omien tarpeittensa mukaisesti. Myös alakoulussa on mahdollista toteuttaa TET-jaksoja. Tutustumisjaksoihin kuuluu työnantajan palaute ja oppilaan itsearviointi. Jaksojen kokemuksia käsitellään oppilaanohjauksen tunneilla, mutta erikseen sopien niitä voidaan hyödyntää myös muissa oppiaineissa ja monialaisissa kokonaisuuksissa ajankohdasta ja kiinnostuksesta riippuen. Toteutus tulee kirjata koulun vuosisuunnitelmaan. Pidemmistä koulun ulkopuolisista jaksoista on laadittava TET-sopimus. Oppilaan, huoltajien ja työnantajien tulee olla tietoisia nuoria koskevasta työelämäyhteistyöstä.

KODIN JA KOULUN OHJAUSYHTEISTYÖ

Kodin ja koulun välinen yhteistyö ohjauksessa toteutuu monin tavoin ja se tiivistyy perusopetuksen päättövaiheessa. Yhteistyö kotien kanssa tapahtuu pääsääntöisesti wilman kautta. Kouluilla järjestetään vanhempainiltoja, lisäksi luokanopettajat ja -ohjaajat pitävät vanhempainvartteja. Oppilaan oppimisvaikeuksien tukimuotoja selvitetessä vanhemmat tapaavat luokanopettajan / aineenopettajan / luokanohjaajan vuosittain ja erityisopettajan tarpeen mukaan.

3. OHJAUKSEN TOIMINTATAVAT JA TAVOITTEET

Esiopetuksessa ja alakoulussa ohjaus on kiinteä osa opetusta. Yläkoulussa ohjaus on sekä oppiaine että kaikkien opetukseen ja jokaisen opettajan työhön sisältyvää toimintaa.

ESIOPETUS JA VUOSILUOKAT 1 - 2

Esiopetuksessa sekä vuosiluokilla 1 - 2 ohjauksessa painotetaan **itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja** yrittäjämäisen toimintatavan hengessä. Ohjauksen koordinointi kuuluu opettajan tehtäviin. Ohjaus on osa arjen toimintakulttuuria ja kuuluu jokaisen koulussa toimivan aikuisen tehtäviin. Se on monimuotoista ja siihen osallistuu myös muu oppilaan lähiympäristö.

VUOSILUOKAT 3 - 6

Vuosiluokilla 3 - 6 ohjauksessa tuetaan ja kehitetään erityisesti **ajattelun ja oppimisen taitoja**. Ohjauksessa korostuvat yrittäjämäinen toimintatapa ja osallisuus sekä ennakkoluuloton suhtautuminen ammatteihin ja työelämään. Maakunnalliset ja paikalliset erityispiirteet otetaan huomioon, kun oppilaat tutustuvat lähialueen ammatteihin ja elinkeinoelämään. Oppilaanohjauksen koordinointi kuuluu luokanopettajan tehtäviin. Ohjaus on osa arjen toimintakulttuuria ja se kuuluu jokaisen koulussa toimivan aikuisen tehtäviin. Monimuotoiseen ohjaukseen osallistuu myös muu oppilaan lähiympäristö.

VUOSILUOKAT 7 - 9

Vuosiluokilla 7 - 9 ohjaus on osa arjen toimintakulttuuria, jota toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä. Oppilaanohjausta koordinoi opinto-ohjaaja. Ohjaus on monimuotoista ja se kattaa myös muun oppilaan lähiympäristön. Yläkoulussa ohjauksen painoalueina ovat **monilukutaito, työelämätaidot ja yrittäjyys sekä jatko-opinnot**. Ohjaussuunnitelmassa tulee huomioida yhteistyö paikallisten yritysten ja toisen asteen yhteistyökumppaneiden kanssa.

HENKILÖKOHTAINEN- JA PIENRYHMÄOHJAUS

Oppilaille tulee järjestää henkilökohtaista ohjausta. Henkilökohtaisissa ohjauskeskusteluissa tuetaan muun muassa oppilaan opiskelua perusasteella sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmien toteutumista. Pienryhmäohjauksessa käsitellään ryhmälle yhteisiä teemoja ja siinä on mahdollista saada vertaistukea ryhmältä.

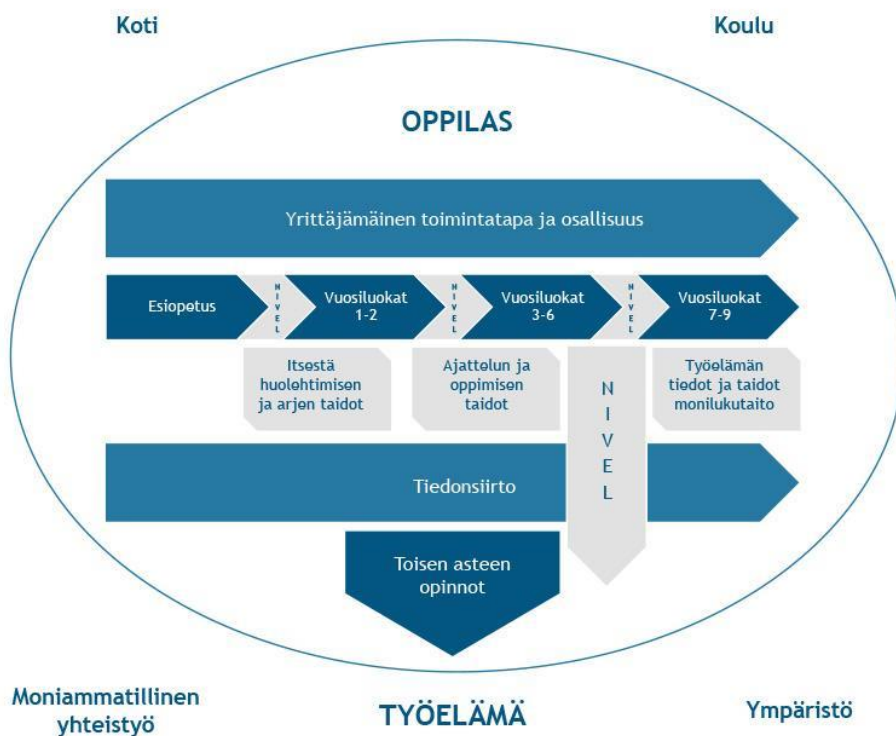
LUOKKAMUOTOINEN OHJAUS

Vuosiluokilla 7 - 9 luokkamuotoisessa ohjauksessa käsitellään kaikille yhteisiä, opetussuunnitelmaan kirjatut asioita.

OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI OHJAUKSESSA/TEHOSTETTU HENKILÖKOHTAINEN OHJAUS

Ohjauksessa pääpaino on yleisen tuen antamisessa. Tehostetun ja erityisen tuen oppilaalle voidaan lisätä henkilökohtaista ohjausta. Käytännössä tehostettua ohjausta saattavat tarvita myös monet muut oppilaat. Tehostetun ohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta. Tuen tarpeen arviointi alkaa moniammatillisena yhteistyönä jo 7. luokan nivelvaiheessa. Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaanohjaaja laatii yhdessä oppilaan kanssa 8. luokan loppuun mennessä jatko-opintosuunnitelman, johon hahmotellaan oppilaan tavoitteita, vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita sekä alustava suunnitelma jatko-opinnoista. Suunnitelmaa tarkennetaan oppilaan kanssa 9. luokan aikana. Tehostettuun henkilökohtaiseen oppilaanohjaukseen voi sisältyä yksilöllisen suunnitelman mukaan esimerkiksi lyhyitä koulutuskokeiluja ja tutustumisjaksoja työelämään. Sitä voidaan toteuttaa osittain monialaisesti asiantuntijoiden yhteistyönä. Painopisteenä on oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittäminen suunnitelmallisesti sekä ohjaaminen oppilaalle sopiviin jatko-opintoihin. Oppilaanohjaaja vastaa ohjauksen kokonaisuudesta ja jatkumosta arvioiden tuen tarvetta ja riittävyyttä säännöllisesti vuosiluokkien 7-9 aikana.

4. OHJAUKSEN TEHTÄVÄT

OHJAUKSEN TEHTÄVÄT VUOSILUOKILLA 0–2

Nivelvaihe siirryttäessä ensimmäiselle vuosiluokalle

- esikoulun opettajan, huoltajien ja luokanopettajan välinen yhteistyö ja tiedonsiirto
- tarvittaessa moniammatillinen yhteistyö
- ohjaus kouluvalmiuksien kartoitukseen ja tarvittaessa tukipalveluihin

Alkuopetuksessa: **Koululaiseksi kasvaminen**

- luokanopettajan ja huoltajien sekä aamu- ja iltapäivätoiminnanohjaajien välinen tiedonsiirto
- tutustutaan koulun toimintatapoihin ja sääntöihin
- opetellaan toimimaan sekä yksilönä että osana ryhmää
- harjoitellaan arkielämän taitoja
- harjoitetaan ja ylläpidetään oppimisen iloa ja yritteliäisyyttä
- harjoitetaan ja kannustetaan oppilasta omien kykyjen löytämiseen
- opetellaan itsearvioinnin taitoja
- harjoitetaan oppimaan oppimisen perustaitoja ja -valmiuksia sekä työskentelytaitoja
- tuetaan erilaisia oppijoita käyttämällä monipuolisia opetusmenetelmiä
- tuetaan yksilöllisyyttä ja pyritään tarjoamaan oppilaalle mahdollisuus edetä joustavasti omien taitojensa ja kykyjensä mukaan
- luodaan pohja huoltajien kanssa tehtävälle yhteistyölle
- tavataan huoltajien kanssa arviointikeskustelussa 1. ja 2. vuosiluokalla
- tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa tutustuen arki- ja lähiympäristöön
- huomioidaan ohjauksessa ja toiminnassa kestävä kehitys
- ennaltaehkäistään ongelmia varhaisella puuttumisella

- tunnistetaan oppimisvaikeuksia yhdessä erityisopetuksen kanssa, etsitään sopivia oppimisen tuki-
muotoja ja tehdään tarvittavat pedagogiset asiakirjat (oppimisen ja koulunkäynnin tuki)
- ohjataan tarvittaessa oppimisvalmiuksien kartoitukseen ja tukipalveluihin
- tarkistetaan vuosittain pedagogiset asiakirjat

Nivelvaihe siirryttäessä kolmannelle vuosiluokalle

- tiedonsiirto luokanopettajien ja huoltajan välillä siirryttäessä kolmannelle luokalle
- oppilaiden pedagogisten asiakirjojen tarkistus ja päivitys siirryttäessä kolmannelle vuosiluokalle
- yhteistyö erityisopettajan kanssa ja tarvittaessa moniammatillinen yhteistyö

OHJAUKSEN TEHTÄVÄT VUOSILUOKILLA 3 – 6

Nivelvaihe siirryttäessä 3. vuosiluokalle

- tiedonsiirto luokanopettajan ja huoltajien välillä siirryttäessä kolmannelle luokalle
- yhteistyö erityisopettajan kanssa ja tarvittaessa moniammatillinen yhteistyö
- pedagogisten asiakirjojen läpikäyminen ja huomioiminen opetusta suunniteltaessa

Vuosiluokat 3 – 6: **Oppijana kehittyminen**

- kerrataan koulun toimintatapoja ja sääntöjä
- ylläpidetään oppimisen iloa ja sisäistä motivaatiota
- ohjataan omatoimisuuteen ja yritteliäisyyteen
- korostetaan oppilaan vahvuuksia ja myönteistä asennetta
- tuetaan itseluottamuksen ja itsetuntemuksen kehittymistä
- vahvistetaan arkielämän taitoja ja positiivista käytöstä
- kehitetään taitoja toimia sekä yksilönä että osana ryhmää
- tarjotaan oppilaille mahdollisuuksia osallisuuteen koulun arjessa
- edistetään oppilaiden ammatillisen kiinnostuksen heräämistä mm. tutustumalla lähiseudun ammatteihin, työpaikkoihin ja elinkeinoelämään
- tarjotaan malleja ja ajatuksia arvomaailman luomiseen
- harjoitellaan erilaisuuden hyväksymistä erilaisissa integrointi- ja inklusioryhmissä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa
- harjoitellaan erilaisia opiskelustrategioita, joiden avulla oppilasta ohjataan löytämään itselle ja oppiaineelle sopivimmat työtavat
- ohjataan kokeisiin valmistautumista, tarjotaan erilaisia mahdollisuuksia oman osaamisen näyttämiseen ja vahvistetaan itsearviointitaitoja
- avataan oppilaalle ja huoltajille oppiaineiden ja toiminnan tavoitteet sekä päämäärät
- tuetaan oppilaita ja huoltajia opiskeluun liittyvässä tiedonsaannissa ja valinnoissa
- tavataan vuosittain huoltajien kanssa arviointikeskustelussa vuosiluokilla 3-4 ja muutoin vanhempainvarteissa
- ennaltaehkäistään ongelmia varhaisella puuttumisella
- tunnistetaan oppimisvaikeuksia yhdessä erityisopetuksen kanssa, etsitään sopivia oppimisen tuki-
muotoja ja tehdään tarvittavat pedagogiset asiakirjat (oppimisen ja koulunkäynnin tuki)
- ohjataan tarvittaessa oppimisvalmiuksien kartoitukseen ja tukipalveluihin
- tarkistetaan vuosittain pedagogiset asiakirjat

Nivelvaihe siirryttäessä seitsemännelle vuosiluokalle

- tiedonsiirto luokanopettajan ja huoltajien sekä luokanohjaajan välillä
- pedagogisten asiakirjojen tarkistus ja päivitys talvilomaan mennessä
- tarvittaessa moniammatillinen yhteistyö alakoulun ja yläkoulun välillä

OHJAUKSEN TEHTÄVÄT VUOSILUOKILLA 7 – 9

Nivelvaihe siirryttäessä seitsemännelle vuosiluokalle

- kodin ja koulun välinen moniammatillinen yhteistyö ja tiedonsiirto
- pedagogisten asiakirjojen tarkistus ja päivitys siirryttäessä 7. vuosiluokalle
- tutustuminen yläkouluun
- ryhmäytyminen

Vuosiluokat 7 – 9: **Yksilönä ja yhteisön jäsenenä kasvaminen**

- tuetaan oppilaiden kykyä asettaa tavoitteita oppimiselleen ja ottaa vastuuta opiskelustaan
- ohjataan oppilaita tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin
- valinnaisaineiden valintojen ohjaus on osa oppilaanohjausta
- ohjataan oppilaita huomioimaan toimintansa seuraukset ja vaikutuksen muihin ihmisiin ja ympäristöön
- ohjataan käyttämään yhteiskunnassa tarvittavaa tieto- ja viestintäteknologiaa
- tuetaan oppilaan yleissivistyksen ja maailmankuvan kehittymistä
- tuetaan työelämän tiedot ja taidot yhdistävää osaamista
- tuetaan oppilasta itsenäisessä päätöksenteossa
- tarjotaan oppilaalle mahdollisuuksia osallisuuteen ja vaikuttamiseen koulun arjessa

Nivelvaihe toiselle asteelle

- käydään oppilaan kanssa henkilökohtaiset ohjauskeskustelut, joissa on tarvittaessa huoltaja mukana sekä pienryhmäkeskustelut
- tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa päivitetään jatko-opintosuunnitelma
- huolehditaan kodin, koulun ja toisen asteen välisestä yhteistyöstä ja tiedonsiirrosta
- tarkistetaan ja päivitetään pedagogiset asiakirjat jatko-opintoja varten
- tutustutaan toisen asteen koulutukseen
- huomioidaan moniammatillinen yhteistyö ja tukea tarvitsevat oppilaat
- varmistetaan, että yhteishaun tulosten saavuttua opiskelupaikkaa vailla olevat siirtyvät jälkiohjaukseen

5. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Ohjauksen tavoitteiden toteutumista arvioidaan ennen kaikkea oppilaan näkökulmasta. Tällä tarkoitetaan oppilaan siirtymistä eteenpäin ensin alakoulusta yläkouluun ja sitten peruskoulun jälkeen toiselle asteelle. Alakoulun ohjauksen tavoitteilla pyritään siihen, että oppilas on motivoitunut siirtymään yläkouluun oppilaaksi ja hänellä on hallussaan yläkouluun edellyttämät koulunkäyntitaidot. Yläkouluun ohjauksen tavoitteena on, että oppilas on motivoitunut hakemaan jatko-opintoihin sekä kiinnostunut ja sitoutunut aloittamaan ja jatkamaan opintojaan valitsemassaan koulutuksessa.

Ohjauksella pyritään siihen, että jokaisella peruskoulun päättävällä on jatkokoulutuspaikka. Tämä varmistetaan kesällä koulutusvalintojen valmistuttua Opetushallituksen Opintopolku-järjestelmän kautta.

Oppilaanohjaajat kokoontuvat vuosittain tarkastelemaan ohjaussuunnitelmaa. Koulun johto seuraa ohjaustavoitteiden saavuttamista.

Suunnitelma oppivelvollisuuslaissa säädetyistä ohjaus- ja valvontatehtävistä Kurikassa

Oppilas	Ohjaus- ja valvontavastuu	Valpas-ilmoitukset	Toimenpiteiden suunnittelu
Perusopetusta suorittava oppilas (9.lk asti, asuin-kunta Kurikka)	<p>-perusopetuksen rehtori ja oppilaanohjaaja ohjaavat ja valvovat nuoren opiskelua mm. poissaolojen seurannan kautta</p> <p>- oma oppilaanohjaaja tukee tehostetulla oppilaanohjauksella lisätukea tarvitsevia</p> <p>- vastuu perusopetuksen päättäneistä päättyy perusopetuksen vastuuhenkilöillä vuosittain päätettynä ajankohtana elokuun lopulla</p>	<p>-kesän aikana oma oppilaanohjaaja pyrkii saamaan kaikille oppilaille opiskelupaikan, mutta jos oppilas jää ilman opiskelupaikkaa tai ei ota sitä vastaan → ilmoitus Valpas-pääkäyttäjille (tehtävään nimetty oppilaanohjaaja tai tarvittaessa erityisopetuksen rehtori)</p> <p>-Valpas-vastuukäyttäjinä perusopetuksessa toimivat oppilaanohjaajat ja nimetyt toimistosihteerit</p>	<p>-tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaanohjaaja suunnittelee yhdessä oppilaan ja tämän huoltajien kanssa jatkotoimenpiteet → yhteistyö Etsivän nuorisotyön ym. tarvittavien tahojen kanssa</p> <p>-yhtenä ratkaisuna ohjauksellista tukea tarvitsevien oppilaiden valmistautumisessa toisen asteen opintoihin on tutkintokoulutukseen valmentava TUV, jossa yhdistyvät aiemmat nivelvaiheen koulutukset: perusopetuksen lisäopetus sekä lukioon ja ammatilliseen oppilaitokseen valmentavat koulutukset</p> <p>-erityisopetuksen rehtori päättää tarvittaessa oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä (oppivelvollisuuslaki 7 §) ja opiskelupaikan osoittamisesta (15 §)</p>
Toisen asteen opiskelija (asuinkunta Kurikka)	<p>-oppilaitoksen rehtori ja oppilaanohjaaja ohjaavat ja valvovat nuoren opiskelua mm. poissaolojen seurannan kautta</p> <p>-Valpas-vastuukäyttäjinä toimivat toisella asteella oppilaanohjaajat ja nimetyt toimistosihteerit</p>	<p>-jos opiskelija ei osallistu opetukseen tai keskeyttää, oppilaitoksen oppilaanohjaaja ottaa yhteyttä opiskelijaan ja tämän huoltajaan sekä Valpas-pääkäyttäjänä toimivaan oppilaanohjaajaan ja tarvittaessa erityisopetuksen rehtoriin</p> <p>-oppilaan huoltajalla on velvollisuus valvoa oppivelvollisuuden suorittamista sakko-rangaistuksen uhalla (oppivelvollisuuslaki 9 §, 22 §)</p>	<p>- Valpas-pääkäyttäjäksi nimetty oppilaanohjaaja (ja tarpeen mukaan erityisopetuksen rehtori) suunnittelee yhdessä opiskelijan ja tämän huoltajien kanssa jatkotoimenpiteet → yhteistyö Etsivän nuorisotyön ym. tarvittavien tahojen kanssa</p> <p>- erityisopetuksen rehtori päättää tarvittaessa oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä (oppivelvollisuuslaki 7 §) ja opiskelupaikan osoittamisesta (15 §)</p>
Uusi osoitettu opiskelupaikka	Koulutuksen järjestäjä / huoltajat	Koulutuksen järjestäjä	Koulutuksen järjestäjä